

glasilo občanov

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA LITIJA

Leto IV.

Litija, januar 1976

Št. 1

Iz občinske skupščine

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti sta na zadnji seji v letu 1975 obravnavala in sprejemala odloke, ki stopijo v veljavo s 1. januarjem 1976. Brez razprave sta sprejela odlok o spremembi odloka o proračunu občine za leto 1975 ter odlok o začasnem financiranju proračunskih potreb za I. tromesečje 1976.

Delegati so več pozornosti posvetili odloku o davkih občanov, ki predpisuje iste vrste davkov kot dosedanj, znižuje pa davek od kmetijske dejavnosti po posameznih katastrskih občinah, tako da so sedaj te stopnje davka usklajene za celotno ljubljansko regijo. Novost so stopnje davka za odmero davka od obrtnih dejavnosti v odstotku od posameznega kosmatega dohodka, ki so v celoti povzete iz dogovora za območje SR Slovenije in so zaradi prerazvrstitve davčnih zavezancev nekoliko nižje od dosedanjih stopenj. Tudi predpisane davčne osnove in stopnje davka za odmero davka od osebnega dohodka iz samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti so ugodnejše. Davčne osnove za odmero davka na dohodke od premoženja so se povečale od sedanjih 10.000.— do 50 tisoč na 10.000.— do 200.000.— din, davčne stopnje pa od 20 % do 30 % na 25 % do 50 %. Povzete so iste razporedne osnove, kot pri davku od osebnega dohodka od obrtnih dejavnosti, enaki pa sta tudi začetna in končna davčna stopnja. Davek na motorne čolne je opuščen, ker je ustrežnejša rešitev, da se lastniki teh vključijo v financiranje pristojnih komunalnih interesnih skupnosti, ki skrbijo za vzdrževanje obale. Prav tako ni več davka na določene premoženjske predmete za razne stroje, orodje in inventar.

Delegati so posredovali več pripomb, ki so jih obravnavali na sejah delegacij; tako naj bi bila oproščena agromeliorirana zemljišča za pet let, če bi preseгла investicija 5.000.— din na 1 ha; nadalje investicija v gradnjo hlevov s 15 stojišči, še dodatne olajšave pri nabavi kmetijskih strojev; posamezni predlogi za uvrstitev še dodatnih vasi v tisti člen odloka, ki določa oprostitve davka od kmetijstva; podan je bil tudi predlog, da bi se območje Dol in Gradišča zaradi višine ne obdavčevalo.

Vseh teh pripomb ni bilo mogoče vnesti v obravnavani odlok, zato sta zbor sprejela sklep, da naj izvršni svet vse te pripombe obravnava ter jih po možnosti upošteva ob izdelavi predloga novega odloka o davkih občanov v prihodnjem letu.

V nadaljevanju seje so delegati sprejeli odlok o davku na promet nepremičnin, na katerega niso imeli pripomb, saj se promet z zemljišči med kmeti ne obdavčuje.

Sprejeli so tudi odlok o občinskih upravnih organih ter odlok o označevanju stanovanjskih in poslovnih zgradb, ki ureja problematiko s področja označevanja hiš in poslovnih zgradb, kar je bilo doslej neurejeno ter je zato predstavljalo precejšnje težave nekaterim službam.

Delegati so bili seznanjeni z družbenim dogovorom o financiranju glasila SZDL občine Litija, v katerem bo v letu 1976 objavljeno tudi pre-

težno gradivo za seje občinske skupščine ter dnevni redi sej zborov.

Delegati so obravnavali tudi predlog samoupravnega sporazuma o financiranju nalog krajevnih skupnosti za obdobje 1976—80 in predlog samoupravnega sporazuma za financiranje nalog krajevnih skupnosti v letu 1976, ter sprejeli obvezo, da bodo v OZD, TOZD in interesnih skupnostih vplivali na samoupravne organe in zaposlene, da se ta dva samoupravna sporazuma podpišeta in s tem zagotovijo sredstva krajevnim skupnostim za njihove programe dela.

R. U.

Priznanja občine Litija

Albin Jesenšek

Prejme priznanje za svoje delo po osvoboditvi, saj je bil na mnogih odgovornih mestih v organih oblasti, družbenopolitičnih organizacij in društev, in to največkrat takrat, ko je bilo treba organizacijsko sanirati posamezne organizacije in društva. Težko bi bilo naštet vse funkcije in organizacije, v katerih je deloval, v mnogih pa je aktiven še danes.

Marija Rudolf

Priznanje se ji podeli zaradi njene družbenopolitične aktivnosti v družbenopolitičnih organizacijah in društvih. Ves čas po vojni se je aktivno udeleževala političnih dejavnosti, sodelovala je v izgradnji domovine. Zlasti aktivna je bila v delu za mladino. Še vedno je v družbenopolitičnem življenju aktivna.

za leto 1975 so prejeli

(Nadaljevanje na 2. str.)

Urednikov stolpec

Dve novosti

V leto 1976 stopamo pri izdajanju »Glasila občanov« z dvema novostma. Prvič, časopis bo izhajal odslej vsak mesec. Seveda to še zdaleč ne pomeni, da bodo občani tekoče obveščeni in informirani o vseh dogodkih. Za tekoče spremljanje dogodkov imamo na razpolago dnevno časopisje, radio in TV. Za obveščenost občana o dogodkih v naši občini pa bo mesečnik nedvomno predstavljal veliko izboljšanje glede na prejšnja leta, ko je list izhajal samo 6-krat letno. In drugič, časopis je dobil stalno prilogo, ki jo ureja posebna skupina. Osnovni namen priloge je obveščanje delegatov in vseh občanov o osnutkih dokumentov, ki jih bodo obravnavale delegacije v TOZD in KS, ter sprejemali zbori skupščine občine in SIS. S tem bomo dosegli, da bodo vsi občani (ne samo delegati) seznanjeni z osnutki dokumentov, ki jih bo obravnavala skupščina občine. Ne gre samo za seznanjanje z osnutki dokumentov, še važnejši je vpliv občanov na te dokumente. Sedaj resnično nastajajo možnosti za najširši vpliv občanov pri odločanju. Dokumenti, ki jih bomo tako sprejeli v skupščini občine, bodo odslej resnično dokumenti nas vseh.

Tudi na področju informiranja in obveščanja stopamo v naši občini v leto 1976 z novimi programi, ki bodo to potrebno potrebno dejavnost še bolj obogatili. Naše »Glasilo občanov« bo v letu 1976 izhajalo kot mesečnik. Gotovo bomo odslej prinašali bolj sveže in predvsem bolj aktualne novice za vse občane.

Priznanja občine Litija za leto 1975 so prejeli

Pevski zbor Lipa

Je drugo najstarejše pevsko društvo v Sloveniji, ustanovljeno v času najhujše germanizacije našega naroda. Zbor je uspešno deloval pod geslom »Biti slovenske krvi, biti Slovencu v ponos«. Z uspešnim delom je dočakalo društvo svobodo. S partizansko in delavsko pesmijo je oznanjalo novo dobo — svobodo, na katero smo čakali več kot tisoč let. Pevsko društvo mnogo prispeva k praznovanju kulturnih praznikov tudi v današnjem času.

Planinsko društvo Litija

So ustanovili pred 70 leti. Pri odkrivanju planinskega sveta in organiziranju in vzgoji slovenskih planincev je storilo mnogo. Mnogi planinci so se podali med borbo v NOV. V današnjem času dosegajo velike uspehe s svojim številnim članstvom in delovanjem pri graditvi koč, vzgoji mladine, odkrivanju lepote planinskega sveta. Vsi ti uspehi so plod izredne aktivnosti vseh članov in tvoren prispevek pri usposabljanju občanov za SLO.

Občinska gasilska zveza Litija

V tem letu je praznovala 20-letnico svojega obstoja. Veliko je storila na področju požarnega varstva. V svoje članstvo vključuje 670 aktivnih gasilcev-občanov. Poleg tehničnega opremljanja je zveza poskrbela tudi za strokovno usposobljenost svojega članstva. Vso skrb posveča preventivnemu delovanju, aktivno se vključuje v obrambne priprave, deluje na področju civilne zaštite in družbene samozaščite. Med svojim članstvom krepi borbeno moralo, humanost in solidarnost.

Lesna industrija Litija

Za seboj ima sorazmerno kratko razvojno dobo. Kolektiv se je vseskozi prizadeval, da bi preusmeril proizvodnjo, zadnja investicija je bila visoka — osem milijard starih dinarjev. Za 400-članski delovni kolektiv pomeni to veliko samoodpovedovanje za boljši jutri. Vzoredno s tem so dosegli podobne uspehe tudi na samoupravnem področju, saj je bila Lesna industrija Litija prva v občini in med prvimi v Sloveniji, ki se je organizirala po načelih nove ustave.

ga razreda povečuje. Naloga posameznega učitelja v razredu ne bo sedaj več samo v tem, da učencem nalaga naloge, jih uči, prekontrolira znanje učencev, ampak mora tudi sam poskrbeti, da se to snov učenci nauče in naredijo domače naloge. Seveda pa oboje zahteva; novi prostori in novi kadri, potegnejo za seboj dodatne materialne obremenitve, ki se pokažejo še na drugih področjih.

O materialnih pogojih pa prihodnjič!

Franc Maver

Na Jastrebniku bo zasvetila električna luč

Na južnem robu Krajevne skupnosti Štangarske poljane leži na nadmorski višini 500—650 m vas Jastrebnik, ki edina v naši občini še nima elektrike. Vas obsega 7 manjših kmetij.

Vaščani Jastrebnika so že večkrat po vojni začeli z akcijo za elektrifikacijo, pa jim je začeto delo vedno padlo v vodo. Temu je kriva predvsem premajhna povezanost Jastrebnika s krajevno skupnostjo v Veliki Štangi in preko nje z občino.

Z ustanovitvijo krajevne skupnosti Štangarske poljane se je ta povezava izboljšala. Novo ustanovljena KS je dala elektrifikacijo vasi Jastrebnik na prvo mesto med svojimi nalogami v srednjeročnem programu.

Tako so vaščani Jastrebnika v letu 1975 pričeli ob polni podpori krajevne skupnosti in občinske skupščine z akcijo za elektrifikacijo svoje vasi.

Ker se je v letu 1975 izvajala nova napeljava visokonapetostnega omrežja V Reka-Gozdu, kamor bo priključen nizkonapetostni vod za Jastrebnik, so vaščani prispevali za ta dela 40.000,00 din v gotovini, 19 kosanjevih drogov, izkopal 16 jam za drogeve in opravili 12 delovnih dni pri postavljanju drog in transformatorja.

Za nizkonapetostno omrežje na Jastrebniku pa so vaščani že izkopal jame, dali vse drogeve in zbrali 31.286,90 din v gotovini. Opravili so tudi sedem delovnih dni pri delu na polju posestnika Bučar Janeza iz Ščita, kot odškodnino za postavljene drogeve elektrovida za Jastrebnik preko njegovega travnika.

Z elektropodjetjem je krajevna skupnost 4. decembra 1975 sklenila dogovor, s katerim se elektropodjetje obvezuje, da bodo vsa dela na Jastrebniku končana do 15. februarja 1976. Vsa manjkajoča sredstva sta vaščanom zagotovila krajevna skupnost in občinska skupščina.

Vaščani so prepričani, da jim akcija to pot ne bo padla v vodo in bo v začetku letošnjega leta dobila elektriko še zadnja vas v naši občini.

M. H.

Celodnevna šola

V pretkli številki sem objavil, da bom opisal, kakšne so možnosti za uvedbo celodnevne šole v naši občini. Obljuba dela dolg. V današnji številki imam namen, dragi bralci, da vam prikažem najprej možnosti za uvedbo celodnevne šole v sami Litiji.

Strokovno pravilo je, preden se lotimo take stvari, da si najprej ogledamo, kakšno je stanje v šoli sedaj, pred uvedbo te nove organizacijske oblike. Predvsem to velja za prostore, učitelje, možnosti telesne in kulturne dejavnosti naših učencev in podobno. Kolikor prinaša ta nova organizacijska oblika šole prednosti našim učencem, pa po drugi strani postavlja tudi precej zahtev, predvsem pri pridobitvi novih učiteljev,

dodatnih prostorov in ostalih materialnih pridobitev.

V sedanjih pogojih dela je nemogoče, da bi v sami Litiji uvedli celodnevno šolo, pač pa bi bilo nekaj več možnosti, ko bo zgrajena nova šola na Dobravi. Če se v mislih preselimo v tisti čas, lahko ugotovimo naslednje:

Ob dograditvi nove šole bi za svoje delo pridobila osnovna šola nekaj dodatnih učilnic. S tem bi se malce popravila prostorska stiska, ki je v

sedanjih razmerah že skoraj nevzdržna. Število učencev v večini razredov je sedaj že preko 30, kar učence v majhnih učilnicah zelo utesnjuje pri njihovem delu.

Kot sem že navedel, je eden prvih pogojev za takšno novo obliko to, da prihajajo vsi učenci v šolo v eni izmeni, se pravi dopoldne. V naši šoli je predvideno, da bi ob dograditvi naše šole bili štirje razredi še vedno v dveh izmenah. To bi bilo takrat, ko bi razmišljali o uvedbi celodnevne šole v Litiji, prva ovira pri realizaciji te zamisli. Morali bi odpraviti drugo izmeno pouka.

Drugi pomemben pogoj so učitelji. Potrebno bi bilo pridobiti nove učitelje, kajti dejavnost šole se v mnogočem razširi. Potrebni pa bi bili ob tem tudi drugi zunanji sodelavci in ne samo novi

učitelji. Ti zunanji sodelavci, posebno mislim pri tem na društva in organizacije, bi pripomogli h kvalitetnejši celodnevni šoli. Da sem konkretni: vključevali naj bi se razni trenerji (košarka, roket, nogomet, modelarji, tehniki itd.), ki bi v popoldanskem času marsikatero svojo dejavnost prenesli v šolo, ali pa bi se kako drugače šola povezovala z njihovim delom. Tako bi se tudi uresničilo načelo, da se mora šola v večji meri usmerjati navzven. Kaj pa novi učitelji? Teh potrebujemo pri delu več zato, ker pride pri sedanjih organizaciji pouka en učitelj na en oddelk. Pri celodnevni šoli pa je potrebno v vsakem oddelku 1,5 do 2 učitelja (računano v matematičnem smislu). Več učiteljev je potrebno zato, ker se dejavnost posamezne

Na željo občanov objavljamo:

Finančno poročilo

O gradnji nadvoza in priključkih cest

(ceste od nadvoza do trgovine na Graški Dobravi in odcepa k predilnici in železniškemu prehodu na zahodni strani postaje Litija ter ceste okrog Zdravstvenega doma)

1. Po sklepu Skupščine občine Litija, sprejetega na 23. skupni seji obeh zborov dne 14. decembra 1971, da se za odpravo nivojskega križanja železniškega prehoda v Parmovi ulici zgradi nadvoz, smo pristopili k tej akciji oz. realizaciji sklepa. V to akcijo je bil vključen poleg upravnih organov SO Litija tudi UO sklada za urejanje in oddajanje stavbnega zemljišča.

UO sklada je skoraj na vseh sejah v letu 1971 in 1972 razpravljal o prevzemu investitorstva nad gradnjo nadvoza in priključnih cest in to investitorstvo tudi prevzel, vendar s pogojem, da bodo delovne organizacije sofinancirale gradnjo nadvoza, in s tem, da se občani Litije in Šmartna izrečejo, da se lahko prispevek za uporabo mestnega zemljišča v letih 71, 72, 73 in 74 porabi za financiranje gradnje in da se iz teh sredstev zagotovi tudi dvajsetletno odplačevanje anuitet za najeta posojila za to gradnjo, ter da bo tudi občina Litija iz proračuna krila polovico anuitet od posojila, ki bo najet za to gradnjo. Vse to je bilo UO sklada zagotovljeno, zato je investitorstvo prevzel.

2. Gradnjo nadvoza s priključnimi cestami so sofinancirali:

a) Sklad je v letu 1973 sklenil naslednje pogodbe o sofinanciranju gradnje nadvoza:

— Predilnica Litija	1.300.000 din
— ZŽTP Ljubljana	742.800 din
— IUUV Vrhnika	500.000 din
— Lesna industrija Litija	400.000 din
— Gozdno gospodarstvo Ljubljana	150.000 din

Skupaj 3.092.800 din

b) Občina Litija je prispevala 980.000 din
c) H gradnji I. faze cestne mreže in h gradnji ceste okrog Zdravstvenega doma je Predilnica Litija prispevala še 410.000 din

d) Na podlagi ugotovitev, da bo za dokončno ureditev gradnje nadvoza s priključnimi cestami zaradi dodatnih del, ki jih pred pričetkom gradnje nismo predvideli, zmanjkalo sredstev, so se štirje od sofinancerjev odločili prispevati še del sredstev. Z aneksi k pogodbam so se obvezali za nadaljnje sofinanciranje:

— Predilnica Litija	570.000 din
— Lesna industrija Litija	168.090 din
— IUUV TOZD Usnjarna Šmartno	210.210 din
— Gozdno gospodarstvo Ljubljana	63.050 din

(s pričetkom odplačevanja v aprilu 1978)

Skupaj 1.011.350 din

Iz gornjega sledi, da so OZD, TOZD in občina zagotovili sredstva za sofinanciranje gradnje nadvoza s priključnimi cestami v višini 5.494.150 din ob upoštevanju, da Lesna industrija Litija dolguje po osnovni pogodbi še 50.000 din in da ista delovna organizacija in Gozdno gospodarstvo plačata 231.140 din po aneksih šele v letu 1978—1979.

3. Oročanje sredstev za pridobitev posojila

Po sklepu upravnega odbora sklada so se za celotno zagotovitev sredstev za investicijo oročala sredstva pri LB za kreditiranje stanovanjskega in komunalnega gospodarstva. Po letih so bila sredstva oročena v naslednjih višinah:

— v letu 1971	650.000 din
— v letu 1972	2.070.000 din
— v letu 1973	900.000 din

Skupaj 3.620.000 din

Sredstva so oročena za dobo 20 let in z 1 % obrestno mero.

4. Posojila na oročena sredstva

V letu 1972 je sklad dobil posojilo v višini 1.450.000 din. Posojilo je bilo porabljeno za I. fazo cestne mreže (od strelskega doma do hiše Nejedelj in priključek do hiše Groznik) ter za izdelavo glavnih projektov nadvoza in cestnih priključkov. Letna anuiteta znaša 90.166 din.

V letu 1973 je sklad dobil razliko posojila, pridobljenega v letu 1972 na oročena sredstva v višini 4.885.000 din. Posojilo je bilo porabljeno za nadvoz s priključno cesto (severno s križiščem pri Nosetu do priključka na I. fazo cestne mreže,

južno do priključka na Ljubljansko cesto). Letna anuiteta znaša 317.214 din.

Iz gornjega sledi, da je sklad na oročena sredstva dobil posojila v višini 6.335.000 din in da odplačuje letne anuitete v višini 407.380 din.

Posojila se odplačujejo 20 let in z 2 % obrestno mero.

ZŽTP Ljubljana se je obvezalo prevzeti na svoja sredstva najeto višino posojila (1.300.000 din) odplačevati letne anuitete skladu. Letna anuiteta znaša po amortizacijskem načrtu 79.184,60 din. Sredstva ZŽTP Ljubljana se po končani oročitveni dobi vrnejo sofinancerju.

Torej odpade na sklad letna anuiteta v višini 328.195,40 din. Občina Litija zaradi očiščenja proračuna ne zagotavlja del sredstev za odplačevanje letne anuitete.

Plačilo anuitete se zagotavlja za dobo 20 let iz sredstev prispevka za uporabo mestnega zemljišča.

5. Porabljena sredstva

Upoštevana so vsa dela, in sicer objekt nadvoz, priključne ceste, rekonstrukcije, JR, ozelenitev, soglasja, načrti, prestavitve komunalnih naprav, odškodnine za objekte, pregledi, nadzor.

a) leto 1972	1.653.100,05 din
— posojilo	1.450.000,00 din
— lastna sredstva	203.100,05 din
b) leto 1973	6.081.934,75 din
— posojilo	4.885.000,00 din
— lastna sredstva	1.196.934,75 din
c) leto 1974	
— lastna sredstva	857.703,45 din
d) leto 1975	597.380,75 din
— lastna sredstva	
(priznane podražitve)	150.000,00 din
— lastna sredstva	
(plačila v I. tromesečju)	432.358,75 din
— končni račun za glavni projekt preureditve vozne mfeže	15.022,00 din

Skupaj 9.190.119,00 din

6. Struktura porabljenih sredstev

Pri strukturi porabljenih sredstev je upoštevano, da so bila oročena sredstva sofinancerjev v oročeni višini 3.620.000 dinarjev in da je sklad na ta sredstva dobil posojilo v višini 6.335.000 din.

Sledi, da je struktura porabe po posameznih virih naslednja:

a) posojilo na oročena sredstva	6.335.000 din
b) ostanek sredstev sofinancerjev, ki so bila porabljena direktno iz žiro računa (5.494.150 — 3.620.000)	1.874.150 din
c) dodatna sredstva štirih sofinancerjev po sklenjenih aneksih	1.011.350 din

Skupaj 9.220.500 din

7. Problematika

a) Lesna industrija Litija dolguje kot sofinancer po osnovni pogodbi še 50.000 din;

b) Predilnica Litija in IUUV TOZD Usnjarna Šmartno dolgujeta po sklenjenem aneksu še celotni znesek 780.210 dinarjev z obrestmi.

c) Lesna industrija Litija in Gozdno gospodarstvo Ljubljana bosta po sklenjenih aneksih odplačala dodatno sofinanciranje v višini 231.140 din šele v letu 1978 in 1979;

d) Železniško gospodarstvo za leto 1975 še ni poravnal letne anuitete v višini 79.184,60 din. Obvezo je sprejel s podpisom sporazuma, amortizacijski načrt je izdelan.

Iz tega sledi, da je sklad za plačilo opravljenih del moral za navedene zneske iskati kritje iz drugih sredstev, in sicer v višini 1.110.153,60 din. Za možnost porabe teh sredstev je bil najet investicijski kredit v višini 1.500.000 din za opremljanje stavbnih zemljišč, ki mora biti v celoti vrnjen 31. decembra 1976.

Gradnja pa še ni v celoti zaključena. Na priključnih cestah na nadvoz in most so vgrajeni samo temelji javne razsvetljave. V kolikor Republiška skupnost za ceste ne bo financirala gradnje javne razsvetljave na priključnih cestah na most (kar je pogoj lokacijske dokumentacije) bo nujno najti sredstva za to gradnjo javne razsvetljave v Litiji. Prav tako bo nujno zagotoviti sredstva za gradnjo javne razsvetljave na priključnih cestah na nadvoz (cesta okrog Zdravstvenega doma in cesta proti Graški Dobravi in priključek na Predilniško ulico), urediti po projektu sprehajališče na desni strani Šave od mostu do kegljišča in zasaditi vso po projektu predvideno hortikulturo. Za ta dela pa je po oceni potrebno zagotoviti še nadaljnjih 180 starih milij.

Z že najetimi posojili za rekonstrukcijska dela na mestnih ulicah in gradnjo drugih komunalnih naprav (kanalizacije, vodovoda) v preteklih letih (od 1968 dalje) bo višina letnih anuitet z obrestmi narasla do višine oca 70 starih milij, kar znaša že polovico sredstev z odločbam odmerjenega prispevka za uporabo mestnega zemljišča.

Bodice

— Na kegljišču se dogaja vse. Celo proslava občinskega praznika je bila tam...

— Pretekla proslava občinskega praznika je bila v znamenju padanja — kegljev namreč...

— Tudi ob preteklem novem letu je dedek Mraz nekatere otroke obiskal po trikrat, nekatere pa nikoli...

— Tovariš inšpektor! Če si obiskal obe telovadnici, pojdi enkrat kupiti cigarete tudi v prodajalno Tobak v Litiji...

— Predlagam, da pri Komunalni Litija zaposlijo tudi kriminalista...

— Ali se bo moral na križišču pri nadvozu zalepeti prav župam, da bomo postavili semaforje?

— Nek uslužbenec na občini misli, da ga tako malo ne morejo plačati, kolikor on lahko malo naredi...

— Gruntovčani se bodo pojavili tudi v Litiji. Na pustnem karnevalu namreč. Za glavno masko Dudeka je kandidatov več kot preveč...

— Kar naenkrat je litijska telovadnica spet na moč uporabna. Predilnica ima v njej skladišče bombaža...

— V Litiji se zgodi tudi tole: Neka organizacija je neki občanki dostavila opomin za plačilo 1,50 din s priporočenim pismom, ki je stalo vsaj dvakrat toliko...

— Predsednik Izvršnega sveta Skupščine občine Litija je v zadnjem času popolnoma zasenčil predsednika občine. Kupil si je nov avto...

— Pravijo, da se je direktor Komunale upokojil. Težko verjetno, da je to res. Na papirju že, kaj pa v praksi?

NEJ

GLASILO OBČANOV

Ustanovitelj in izdajatelj: Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Litija.

Ureja uredniški odbor: Tine Brilej (glavni in odgovorni urednik), Stane Volk, Ivan Boh, Anton Gorenc, Miloš Djukič, Slavko Urbič, Janda Belko in Lojze Kotar.

Lektor: Mija Bernik.

Tisk in klišaji: GP »Gorenjski tisk« Kranj.

Naslov in uredništvo: Litija Trg na Stavbah 1 p. p. 6.

Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno na dom.

Predstavljamo vam:

Industrijo apna Kresnice

INDUSTRIJA APNA KRESNICE je ena izmed tistih delovnih organizacij, ki že vrsto let dobro gospodari, pa čeprav se to ne odraža na zunaj v novih objektih. Delo je temu kriv tudi prostor, saj vse do nedavnega, zaradi rezervata za zasavsko cesto, ni bilo prostora za postavljanje večjih objektov. Sedaj, ko je rezervat odpravljen, že

Ker je zaposloval pretežno nekvalificirano delovno silo, je imel predvsem v času svetovne gospodarske krize precejšnje težave s proizvodnjo, ki pa so se kasneje, ko je prodaja stekla, uredile.

Proizvodnja apna med drugo svetovno vojno je bila zelo neredna. Delavci, večji apnarjenja, so odhajali v partizane, z novimi delavci

nega apna, dosegli že 24. decembra l. 1975. Letni plan proizvodnje hidrata 74 ton, pa so dosegli že 25. oktobra l. 1975. V zadnjih petih letih je produktivnost narasla kar za 115 %, petkratno pa je produktivnost narasla v zadnjih 30. letih.

V novo srednjeročno obdobje stopa kolektiv Industrije apna Kresnice z jasni mi načrti. V neposredni bližini proizvodnega obrata že dobiva obrise nova delavnica, skladiščni prostori in garderobe. Do leta 1980 želijo zgraditi novo peč, mešalnico, modernizirati in povečati kamnolom in zgraditi novo drobilnico, separacijo in upravno stavbo. Vso pozornost bodo posvetili tudi manjšim investicijam in vzdrževanju strojev in naprav v obstoječih obratih. Predvidevajo, da bodo za investicije v petih letih namenili okoli 100 milijonov novih dinarjev.

Na vprašanje o delavskem samoupravljanju je odgovoril predsednik delavskega sveta Ivan Grobljar:

»Prva oblika delavskega samoupravljanja se je začela v Kresnicah že leta 1952, delavski svet pa je bil izvoljen leta 1956. Prvi predsednik delavskega sveta je bil Stane Čebela. V samoupravnih organih, interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah in drugih organizacijah je danes vključeno okoli 80 delavcev, ali 50 % vseh zaposlenih. Zelo tesno sodelujemo s Krajevno skupnostjo Kresnice. Skupno smo izvedli že več večjih in manjših del. Tudi v bodoče smo zainteresirani za tesno sodelovanje s Krajevno skupnostjo, zato bomo po svojih močeh sodelovali pri vseh akcijah, kjer bo šlo za napredek kraja in poživitev družbenega in ostalega življenja v krajevni skupnosti. Želimo, da se v našem podjetju zaposli čim več Kresničanov, ker bomo tako lažje reševali skupne probleme v Kresnicah.

Industrija apna v Kresnicah se ponaša še z enim naslovom: povprečni osebni dohodki so v tej delovni or-

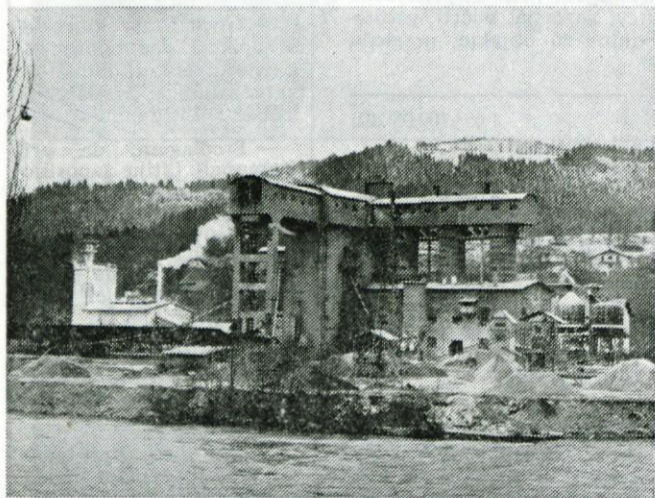
ganizaciji med najvišjimi v občini, kar je posledica predvsem težkih delovnih razmer v kamnolomu, kjer se poleti živo srebro dvigne tudi čez 40 stopinj C. Delavci ob pe- čeh pa so izpostavljeni prahu, vročini in raznim plinom, zato so visoki osebni dohodki popolnoma opravičeni.

Velike zasluge za skokovit razvoj delovnega kolektiva ima tudi direktor Ivo Kramžar, ki v Kresnicah vztraja že 11. leto. Tovariš Kramžar je znan družbenopolitični delavec v občini, ima pa tudi številne funkcije v republiških in zveznih organih, predvsem v obeh Gospodarskih zbornicah. Že 10 let je član Lovske družine Šmartno in navdušen gobar, sodelavci pravijo, da pojé užitne in ne- užitne gobe.«

Predsednik osnovne organizacije sindikata tovariš Ključevšek mi je povedal, da podjetje skrbi tudi za oddih in rekreacijo svojih delavcev. V letošnjem letu predvidevajo, da bodo postavili pod streho nov počitniški dom v Dajli, kjer bo hkrati lahko letovalo 8 družin.

Družbenopolitične organizacije so v podjetju zelo delavne, zato imajo delavci zaupanje vanje in radi sodelujejo v njihovih organih.

Apnarji v Kresnicah so prehodili v 45 letih težko pot, vseskozi pa so imeli pred seboj jasne cilje, zato jim ni bilo težko premagovati ovire. Tudi sedaj, ko stopajo v novo razvojno obdobje, jih na njihovi jasno začrtani poti ne bo ustavila nobena ovira. L. K.

Industrija apna Kresnice.

Foto: Zofka

snujejo načrte za postavitev nove peči in drugih potrebnih objektov. Srednjeročno obdobje, pred katerim se nahajamo, bo pomenilo za Industrijo apna Kresnice nov razmah proizvodnje in zadovoljevanja potreb potrošnikov po apnu in drugih kamenih agregatih.

Na postavljena vprašanja o prehojeni poti in o načrtih v prihodnjih letih so odgovarjali direktor, dipl. ing.

pa so proizvodnjo oživeli le za nekaj mesecev. Po osvoboditvi je žganje apna ponovno steklo. Porušena domovina je zahtevala vse več gradbenega materiala, ki ga je modernizirana proizvodnja v Kresnicah že uspela proizvajati. Vsa povojna leta je bila investicijska dejavnost v Kresnicah živahna. Gradile so se nove peči, moderniziral kamnolom v Zapodju, zanemarjali pa niso

11 let v IAK — direktor ing. Ivo Kramžar.

Foto: Zofka

Ivo Kramžar, sekretar Franc Sotlar in predsednik delavskega sveta Ivan Grobljar. Pri razgovoru je sodeloval tudi Leopold Ključevšek, predsednik OO sindikata.

Ustanovitelj Industrije apna Kresnice je bil Gvidon Birolla. Pred ustanovitvijo novega obrata v Kresnicah je pregledal skoraj vso Slovenijo, goli skladi apnenca v Zapodju pa so ga prepričali, da je leta 1928 pričel z gradnjo peči za žganje apna. Prvo apno se je iz peči vsulo meseca marca, 1930. leta.

tudi drugih manjših naložb. Stevilo zaposlenih je od leta 1930 pa do leta 1969 stalno naraščalo — od 27 do 178. V letu 1969 pa se je proizvodnja še občutneje modernizirala, zato je zaposlenost stalno padala. V letu 1975 so zaposlovali povprečno le 160 delavcev.

Proizvodnja žganega apna in drugih kamenih agregatov je od ustanovitve podjetja stalno naraščala. V letu 1930 so proizvedli 865 ton, v letu 1975 pa so planirano proizvodnjo, 97.000 ton žga-

Grobljar Ivan, predsednik delavskega sveta v IAK. Foto: Zofka

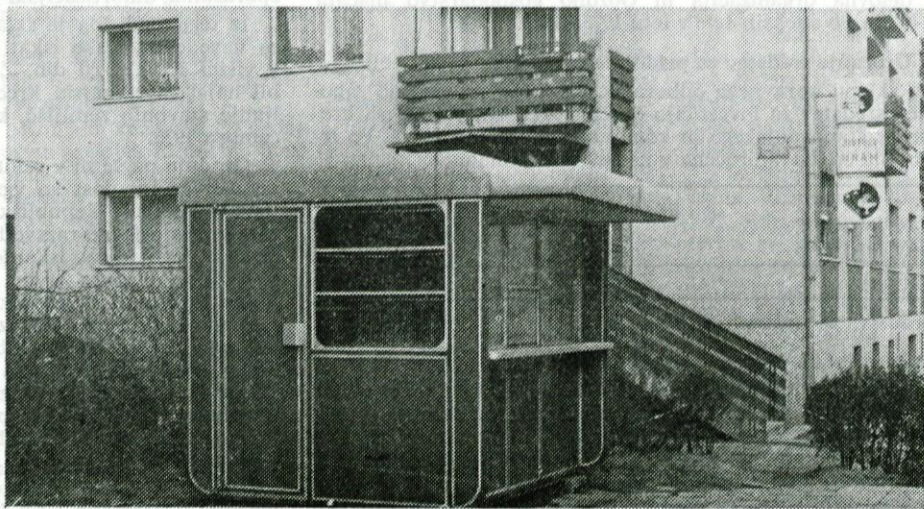
»IUV« TOZD »USNJARNA« ŠMARTNO

o b j a v l j a
prosta delovna mesta v usnjarni in
krznarni za:

20 delavcev in
10 delavk.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest!
Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe
oziroma naj se osebno zgledajo na se-
dežu TOZD v Šmartnem.

Zakaj tako!

Pri Jerebovem hramu stoji že dalj časa lep kiosk. Tudi prazen in zapuščen je že dalj časa in nikomur ne koristi

Priloga glasila

Predlog dnevnega reda za sejo občinske skupščine, ki bo predvidoma v začetku februarja

1. Družbeni dogovor o razvojnih perspektivah občine Litija v letih 1976—80
2. Smernice družbenoekonomskega razvoja občine Litija za leto 1976
3. Proračun občine Litija za leto 1976
4. Štipendiranje v občini Litija
5. Poročilo komisije za boj proti karantenskim boleznim za leto 1975 in program dela za leto 1976

Družbeni dogovor o razvojnih perspektivah občine Litija v letih 1976-80

1. O problematiki razvoja občine je bilo že mnogo povedanega v Glasilu občanov. Navajamo številke z naslovom teme, ki je bila obravnavana:

— Glasilo občanov št. 1, februar 1975: »Cilji razvoja občine v letih 1976—80«.

— Glasilo občanov št. 2, april 1975: »Razvoj industrije v letih 1976—80«.

— Glasilo občanov št. 3, junij 1975: »Razvojne možnosti kmetijstva«.

— Glasilo občanov, št. 4—5, oktober 1975: »Osnovne smeri razvoja v občini Litija 1976—80« in »V srednjeročnem planu posebna pozornost kadrovski politiki«.

— Glasilo občanov št. 6, september 1975: »Družbeni standard v letih 1976—80«.

Iz objavljenih sestavkov je mogoče izluščiti bistvene planske predpostavke družbenega razvoja v občini v naslednjih petih letih. Zato bi kazalo te stvari proučiti kot gradivo za sejo občinske skupščine.

2. Osnutek razvojnega načrta občine je skupščina že predčasno obravnavala, prav tako pa so bile poglobljene razprave z usklajevanjem v krajevnih skupnostih in interesnih skupnostih in organizacijah združenega dela. Da pa bi kljub temu nakazali nekatere bistvene značilnosti razvoja in da bi delegati ime-

li pred seboj celoten prikaz prihodnjega razvoja, navajamo še naslednje podatke, stališča in informacije:

a) Predvidene stopnje rasti gospodarskega razvoja naj bi bile naslednje:

— družbeni proizvod	8,0
— industrijska proiz.	9,9
— gradbeništvo	7,0
— kmetijstvo	3,5
— gozdarstvo	2,9
— trgovina	6,0
— gostinstvo	10,0
— zaposlovanje	3,7

Predvidene stopnje rasti so v dosedanjih planih zahtevale organizacije združenega dela. Pri tem izhajajo iz osnovne učinkovitosti investicij, predvidevajo nove naložbe in različne ukrepe znotraj OZD za dvig produktivnosti dela.

b) Investicijske naložbe v družbeni standard in stanovanjsko gospodarstvo bi bile naslednje:

1. Stanovanjska izgradnja: V planih organizacij združenega dela naj bo določena minimalna stopnja za stanovanjsko izgradnjo 7%. Na

tej osnovi bi bilo mogoče zgraditi okrog 700 stanovanj v razmerju 40:60 v korist družbene izgradnje.

2. Izvajanje programa izgradnje šolskih objektov:

Ta naloga predstavlja nadaljevanje že začete akcije in bo mogoča realizacija z zelo velikimi prizadevanji OZD in posameznikov, zlasti v tem, da bodo redno in pravočasno izpolnjevali sprejete obveznosti po družbenem dogovoru.

3. Izgradnja novega zdravstvenega doma:

Akcija v ta namen že teče, zanesljivo pa bo treba zagotoviti soudeležbo v občini v obliki prodaje zemlje in zgradbe, sodelovanja pri komunalnih napravah in eventualno sodelovanje s samoprispevkom, in sicer tako, da bi se sedanji prispevek za šolstvo iz 1% povečal na 2% od netto osebnega dohodka.

4. Otroško varstvo:

Programirana je izgradnja vrtca v Smartnem in v Litiji, kažejo pa se še druge potrebe po otroškem varstvu tudi v Jevnici, Gabrovki in drugod, kjer bi poskušali z manjšimi enotami otroškega varstva.

c) Problematika krajevnih skupnosti

Na osnovi razprav v krajevnih skupnostih so bile iz-

delane osnovne predpostavke razvoja krajevnih skupnosti v letih 1976—80, ki predstavljajo istočasno temelj za izdelavo letnih planov razvoja. Krajevne skupnosti predvidevajo dokaj obsežne naloge.

Delegacije bi se morale podrobno seznaniti s programom razvoja posamezne krajevne skupnosti in le-te primerjati s predvidevanji v občini.

d) Načela komunalne izgradnje

— nove komunalne naprave in razširjena reprodukcija za potrebe novogradenj (zasebna in družbena) se mora v načelu financirati iz prispevkov za novogradnjo,

— prispevek se mora praviloma uporabljati za sanacijo oziroma izgradnjo komunalnih naprav v starih delih mesta, oziroma v tistih delih, kjer te komunalne naprave niso bile že v začetku dograjene,

— izhajati je treba iz principa, da se glavni vodi komunalnih naprav v čim večji meri financirajo iz reprodukcije, t.j. posebno tisti, ki se nanašajo na individualno potrošnjo (vodovod, kanalizacija). Pri določanju cen komu-

nalnih storitev je treba jasno razmejiti del cene, ki je namenjena za enostavno reprodukcijo in obnovo ter drugi del cene, ki je namenjen za razširjeno reprodukcijo,

— pri izgradnji in modernizaciji cest, pa tudi drugih komunalnih naprav, sodelujejo na območjih, kjer je uveden prispevek za mestno zemljišče, s tem da se pri teh akcijah vključujejo občani še z dodatnimi prispevki tisti, ki so neposredno tangirani z rešitvijo posameznega komunalnega problema, kot n.p. kanalizacija ali ceste, telefon in drugo (lokalni samoprispevki po vaseh in ulicah v denarju, materialu in delu).

— financiranje izgradnje komunalnih naprav na področju družbenega standarda (šola, zdravstveni dom, vzgojno-izobraževalni zavodi in telovadnica ter drugo) se opredeli tako, da se o tej nalogi dogovorijo vsi, ki upravljajo z mestnim zemljiščem, krajevne skupnosti, interesne skupnosti in drugi.

3. Delegacije naj o gradivu ki je navedeno v Glasilu občanov in o vsebini tega sestavka, razpravljajo, dajo svojo oceno in se pripravijo na sejo skupščine, ki bo sprejemala plan razvoja občine v letih 1976—80 ob koncu januarja 1976.

Smernice družbenoekonomskega razvoja občine Litija v letu 1976

Ob upoštevanju osnutka resolucije o skupni politiki ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije in predloga resolucije o družbenoekonomski politiki razvoja SR Slovenije in izhodišč za izdelavo plana za obdobje 1976–80 občine Litija, je težišče politike družbenoekonomskega razvoja občine Litija v letu 1976 usmerjeno na:

1. uveljavljanje samoupravljanja vključno z delegatskim sistemom,
2. krepitev varnosti, družbene samozasčite in ljudske obrambe,
3. uresničevanje pogojev za postopno stabilizacijo gospodarstva,
4. nadaljevanje politike skladnejšega razvoja vseh območij v občini Litija.

I. Možni okviri razvoja v letu 1976 in proizvodna politika

V letu 1976 se bo nadaljevala dinamična rast gospodarstva in intenzivne družbene akcije za stabilizacijo. To omogoča predvidevanja, da se bodo gospodarska in družbena gibanja v letu 1976 odrazila v globalnih razvojnih usmeritvah, ki imajo svoj izvor v dokončanih in predvidenih investicijah, povečanemu izvozu, uvajanju nove proizvodnje v manjših organizacijah združenega dela in dvigu produktivnosti dela, vključno z uveljavljanjem stimulativnega nagrajevanja v delu.

Tudi v letu 1976 se bo nadaljevalo vsestransko varčevanje na vseh področjih in vseh ravneh. Težiti je treba k vsestranskemu omejevanju stroškov poslovanja. Zaradi tega morajo vsi nosilci družbene in gospodarske aktivnosti ponovno sprejeti programe varčevanja in ukrepe za njihovo izvajanje za leto 1976. Programi morajo zajeti vse možnosti varčevanja, racionalno uporabo surovin in drugega materiala, izboljšanje izkoriščanja vseh kapacitet, produktivnosti in organizacije del, boljše izrabo delovnega časa in večjo delovno disciplino.

Delavci v OZD in TOZD se morajo dosledno organizirati, tako da bodo lahko uspešno obvladovali celoten proces družbene reprodukcije, tako znotraj organizacije združenega dela kot pri reševanju gospodarskih in družbenih problemov v interesnih skupnostih in krajevnih skupnostih. Zato delavci v statutarnih določilih predvidijo svoje pravice in dolžnosti, ki jih imajo do vseh nalog na področju lastnega razvoja, kot tudi razvoja družbenih dejavnosti in krajevnih skupnosti.

Načelo za vse delovne organizacije mora biti: več in kvalitetno proizvajati in več izvažati. Ob nenehni napori za večji izvoz moramo pospešiti predvideno usmeritev republiške resolucije, ki

predvideva, da bi se izvoz blaga v letu 1976 povečal najmanj 6 %, uvoza pa za okoli 4 %. Ta naloga je za razvoj našega gospodarstva odločilnega pomena, ker je naša blagovna bilanca negativna. Osnovni nosilci izvozne aktivnosti v naši občini so Lesna industrija, Predilnica Litija in IUV TOZD Usnjarna Šmartno. K izvozu se usmerjajo tudi KZ Gabrovka-Dole in TOZD Pletilja Litija.

Investicijsko dejavnost je treba prilagoditi razpoložljivim lastnim in kreditnim sredstvom.

Investicijska politika sklada za razvoj gospodarstva pa bo usmerjena v podporo malega gospodarstva. Pri financiranju tega morajo investitorji dobiti udeležbo banke. Nasploh pa velja odločno zahtevati od vseh investitorjev razvojne programe, ki bodo v bodoče še bolj kot so bili doslej osnova za pridobivanje investicijskih sredstev.

Celotna investicijska politika pa bo naravnana tako, da bi se čimbolj odpravljalo nesorazmerja v tehnološkem procesu.

Delovne organizacije morajo stremeti za tem, da zagotovijo več trajnih obratnih sredstev ter modernizirajo svojo proizvodnjo z nakupom novih modernejših strojev in opreme.

Tudi v letu 1976 se bo nadaljevala dinamična rast gospodarstva na vseh področjih in bo znašala stopnja rasti družbenega proizvoda 8 ind. točk. Glavni izvor v povečani produktivnosti dela bo rezultat dosedanje modernizacije strojne opreme in investicijskih vlaganj v novo oziroma povečano proizvodnjo, kot Lesna industrija, Pletilja, Presad, GOP »Komunalna« — kovinska dejavnost, trgovina, gostinstvo in drugo.

Osebnostna, skupna in splošna poraba se mora v letu 1976 gibati pod realno rastjo družbenega proizvoda. Realni osebni dohodki na zaposlenega bodo obdržali približno raven iz leta 1975 in se bodo povečali za okoli 1 odstotek, celotna osebna potrošnja prebivalstva pa bo ob povečanju zaposlenosti za okoli 3,5 %, porasla za 3 %. Realna rast sredstev za skupno in splošno porabo bo za okoli 20 % nižja od realne rasti družbenega proizvoda in bo znašala okoli 4,3 %.

Na področju kmetijske dejavnosti, kjer vključujemo Mesarijo Litija in obe kmetijska zadrugi ter preusmerjene in druge kmetije, se bo nadaljevala intenzivnejša rast predvsem tržne proizvodnje. V zvezi s tem bodo obe zadrugi in mesarija še vnaprej vlagali svoja in kreditna sredstva v modernizacijo poslovnih prostorov in opreme. Obe zadrugi bosta še naprej vodili politiko preusmerjanja kmetij in proizvodnje v kooperaciji z zasebnimi proizvajalci. Stopnja rasti bo 3,5 %.

V letu 1976 bo opravljena revizija kmetijskega zemljiškega prostora glede na veljavno urbanistično dokumentacijo. Ustanovljena bo skupnost za pospeševanje kmetijstva, ki mora skupaj s kmetijsko zemljiško skupnostjo prevzeti vse naloge urejanja zemljišč, pospeševalne službe v kmetijstvu in drugih nalog s tega področja.

V gozdarstvu je treba nadaljevati z intenzivno nego gozdov in izboljšati strukturo izkoriščanja.

Na področju prometa in zvez je treba nadaljevati z začetno razširitvijo PTT zvez, in sicer v Litiji, na Savi in v Gabrovki. Modernizacija republiških cest se bo nadaljevala po že sprejeti prioritetni listi, predvsem na završni cesti in cesti Šmartno—Reka—Gabrovka. Občinske in druge ceste se bodo urejale in modernizirale v skladu s programi krajevnih skupnosti in po posebnem planu modernizacije cest.

Na področju obrtne dejavnosti bodo vloženi vsi napor za razširitev proizvodnih zmogljivosti družbenih obrtnih dejavnosti, in sicer: »Kovina« — Šmartno, Mizarska delavnica Litija, Mizarska delavnica Gabrovka in GP Litija. Zasebna dejavnost je razen v nekaterih panogah (frizerstvo) deficitarna, zato je potrebno obrt, tako storitveno kot proizvodno, razvijati na vseh področjih. V okviru podpisanega družbenega dogovora o razvoju in kreditiranju malega gospodarstva je naloga vseh nosilcev obrtne dejavnosti in občine, da čimveč kreditnih bančnih sredstev tega dogovora dobi družbena in zasebna obrtna dejavnost.

II. Smernice in ukrepi na področju tržišča in cen

Na področju tržišča in cen se je treba strogo ravnati po predvideni politiki rasti cen in medrepubliškega dogovora o politiki cen v letu 1976, in sicer za cene, ki so v pristojnosti občine.

III. Smernice in naloge na področju zaposlovanja

Kadrovska politika in zaposlovanje bosta spremljali kadrovske strukture in stremeli za zaposlitvijo kvalificiranih strokovnih delavcev. Predvidena stopnja rasti bo 3,5. Stremeti je treba po nadaljnjem izobraževanju kadrov v okviru Delavske univerze Litija. Stipendiranje se bo usmerjalo tako, da bo v prihodnje zmanjšan deficit kadrov, ki jih primanjkuje.

IV. Prednostne naloge na področju družbene dejavnosti

1. V letu 1976 bodo imele v družbenih dejavnostih

prednost tiste, ki neposredno s svojo programsko usmeritvijo in dejavnostjo prispeva k razreševanju ciljev in nalog tekoče razvojne politike.

Z upoštevanjem specifičnosti, ki so v občini Litija, bo dana prioriteta vzgoji, izobraževanju, socialnemu skrbstvu in otroškemu varstvu, treba pa bo zagotoviti drugim dejavnostim ne bistveno manjša realna sredstva.

Zato morajo samoupravne interesne skupnosti v postopku usklajevanja zagotoviti kar najbolj optimalno porabo vsake na svojem področju.

2. Samoupravne interesne skupnosti so v programih takole opredelile svoje naloge:

a) izobraževalna skupnost si je v programu za leto 1976 poleg nalog, ki jih je opravljala v letu 1975, zastavila še nekatere nove, in sicer:

- izboljšanje materialnih in življenjskih pogojev prosvetnih delavcev,
- izboljšanje materialne opreme šol,
- preskrba brezplačnih učbenikov, šolskih potrebščin itd.,
- izboljšanje kvalitete pouka,
- prešolanje višjih razredov iz podružničnih osnovnih šol na mtaične osnovne šole oz. odprava kombiniranega pouka na višji stopnji,
- organizacija šole v naravi,
- poučne ekskurzije,
- podaljšano bivanje,
- razvijanje pogojev celodnevne šole itd.

Osnovna naloga na področju vzgoje in izobraževanja je razvijati usmerjeno izobraževanje v neposredni povezanosti z združenim delom. Udeleženci družbenega dogovora o stipendiranju naj razvijejo v sodelovanju z zvezo skupnosti za zaposlovanje tako poklicno usmerjanje, stipendiranje ter posredovanje pri zaposlitvi, da se bodo mladina in odrasli odločali v večji meri za tiste poklice, za katere obstajajo družbene potrebe.

Tudi v letu 1976 je potrebno intenzivno nadaljevati z gradnjo in obnovo vzgojno izobraževalnih objektov, s ciljem izboljšati delovne pogoje vzgojno izobraževalnih institucij.

b) Skupnost otroškega varstva predvideva v letu 1976 poleg ostalih nalog tudi gradnjo otroškega vrtca v Šmartnem pri Litiji. Skupnost se bo dogovarjala z organizacijami združenega dela za reševanje problemov varstva otrok njihovih delavcev. Na tem področju je treba s smotnimi naložbami v vzgojno varstvene ustanove, s strokovnim usposabljanjem vzgojiteljskega kadra ter z razvijanjem organiziranega vzgojnega varstva ustvariti možnosti za vključevanje otrok v organizirano družbeno varstvo.

c) Kulturna skupnost bo zastavila vse sile, da izbolj-

ša program dela knjižničarstva, na področju spomeniškega varstva bo težišče na nadaljnji obnovi gradu Bogenšperk. Izboljšati bo potrebno še zgodovinski arhiv, poleg tega pa izboljšati tudi pogoje dela glasbeni šoli, sindikalni godbi, kinematografski dejavnosti, založništvu itd.

d) Telesno kulturna skupnost bo programske cilje usmerila predvsem v to, da bo vključila čim več delovnih ljudi v različne telesno kulturne dejavnosti, pospešiti mora razvitost tekmovalnega športa, predvsem pa bo potrebno napeti vse sile za izgradnjo športnih objektov.

e) Skupnost socialnega skrbstva bo v letu 1976 posvetila največjo pozornost razvijanju sosedске pomoči, s posebnim poudarkom na skrbi za ostarele, ki nimajo lastnih virov dohodka.

Poleg tega pa bo v letu 1976 intenzivno delovala tudi na področju varstva otrok in družine v rejništvu, ter boju proti alkoholizmu.

f) Občinska zdravstvena skupnost je v svojem programu dala prednost tistim nalogam, ki vplivajo na povečanje proizvodnje in produktivnosti dela ter odločilno prispevajo k zmanjšanju izostajanja z dela zaradi bolezni, poškodb in invalidnosti. Tako bo posebna skrb posvečena aktivnemu zdravstvenemu varstvu delavcev, kakor tudi tistim službam, ki iz zdravstvenih vidikov skrbijo za obvladovanje širšega in ožjega človekovega okolja, ter za potrebe splošnega ljudskega odpora.

Tudi v letu 1976 se bo skupnost v sodelovanju z gradbenim odborom vsestransko prizadevala, da bodo priprave za gradnjo novega zdravstvenega doma v Litiji tekale tako intenzivno kot v letu 1975.

V. Osnovna načela pri politiki razporejanja dohodka in oblikovanja sredstev za osebno, skupno in splošno porabo

1. Ob upoštevanju zaostrelega gospodarskega položaja in nujnosti, da se vse oblike porabe vključujejo v prizadevanje za stabilizacijo, bo skupna stopnja rasti realne osebnega dohodka, prispevkov in davkov za skupno in splošno porabo, za 20 % nižja od realne rasti družbenega proizvoda.

2. Organizacije združenega dela, ki združujejo delo in sredstva, pripravljajo skupne programe in so sicer med seboj povezane v reprodukcijskem procesu, bodo med seboj usklajevale sporazume o merilih za pridobivanje in razporejanje dohodka in osebnih dohodkov. Pri razporejanju dohodka in delitvi osebnih dohodkov morajo

delavci v TOZD s svojimi internimi samoupravnimi sporazumi opredeliti in uveljaviti elemente stimulative in selektivne delitve osebnih dohodkov glede na dosežene rezultate pri delu in odpravljanju nesorazmerja na tem področju, zlati uravnilovko.

Samoupravne interesne skupnosti in organizacije združenega dela s področja družbenih dejavnosti bodo v okviru stabilizacijskih prizadevanj racionalizirale stroške svojega poslovanja, povečale svojo eksperimentalnost, vodile politiko racionalnega zaposlovanja in tako poskrbele za večjo učinkovitost v družbenih dejavnostih. Kot eno izmed sredstev za doseg večje racionalnosti v uporabi družbenih sredstev bodo zbori uporabnikov skupščin samoupravnih interesnih skupnosti zlasti pri razširjenem programu uvažali večjo materialno udeležbo neposrednih uporabnikov.

3. Doslednejša razmejitev nalog med družbenopolitičnimi skupnostmi in samoupravnim organiziranjem združenim delom se bo različno odrazila na obseg potrebnih sredstev za splošno porabo v občinah in republikah, kar narekuje ustrezne spremembe v razdelitvi virov sredstev med občinami in republiko.

4. Odločnejše kot doslej bo treba v praksi upravnih organov uresničevati družbene dogovore o nalogah pri oblikovanju in izvajanju kadrovske politike in se pri tem še posebej zavzemati za boljše kadrovske sestave teh organov, uveljavljanje sistema dopolnilnega izobraževanja delavcev v upravnih organih ter zagotoviti ustrezen materialni položaj za delo teh organov.

5. Da bi preprečili anticipirano porabo na osnovi pričakovane rasti cen, izhajajo vsi programi razvoja skupne in splošne porabe na vseh ravneh od temeljne organizacije združenega dela in krajevne skupnosti do širših družbe-

nopolitičnih skupnosti in predvidene realne rasti družbenega proizvoda in dosežene ravni cen ob koncu leta 1975, ki je v globalu za 6,5 % višja od poprečja za leto 1975. Ker razpoložljivi statistični podatki ne omogočajo tekočega spremljanja realne rasti družbenega proizvoda med letom, bodo zagotovljena predvidena razmerja v tem, da se bodo dogovorjena sredstva za skupno in splošno porabo korigirala občasno skladno z določili republiškega družbenega dogovora.

VI. Skladnejši razvoj vseh območij občine

Krajevne skupnosti bodo v letu 1976 nadaljevale z začetnimi programi izgradnje komunalnih naprav. Pri tem bodo izhajale iz realnih okvirov njihovih materialnih možnosti. Vse večje naloge se bodo reševale v srednjeročnem programu in bo tako vsaka naloga zastavljena dolgoročno. Financiranje KS v letu 1976 bo naslednje:

- iz proračuna,
- s sredstvi, ki jih zberejo krajevne skupnosti,
- na podlagi samoupravnega sporazuma o financiranju nalog KS, katerega podpisniki so poleg KS tudi TOZD in OZD in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in skupnost samostojnih obrtnikov.

Sredstva se bodo zbirala v posebnem skladu, delitve pa bo naslednja. 35 % za financiranje tekočih obveznosti, 5 % za stroške delegatskega sistema in funkcionalne izdatke, 55 % za investicijske potrebe in 5 % za rezervo. Od sredstev, ki so namenjena za investicije, se najmanj 15 % vseh sredstev nameni za financiranje nerazvitih krajevnih skupnosti.

VII. Komunalna in stanovanjska politika

Komunalna in stanovanjska izgradnja se bo nadaljevala v letu 1976 v skladu s programi, ki jih sprejme novo ustanovljena komunalna skupnost in stanovanjska skupnost.

VIII. Naloge na področju krepitve varnosti, samozaščite in ljudske obrambe

Obrambne priprave kot sestavni del družbenega razvoja bodo v prihodnjem letu potekale v skladu s srednjeročnim družbenim razvojem, sprejete vojne politične ocene, sklepov in ocen o možnostih in pogojih delovanja gospodarskih in družbenih dejavnosti v vojnih razmerah, smernic za obrambo SFRJ pred agresijo, zakonskimi in drugimi obveznostmi občine v odnosu na organiziranje vseh oblik splošnega ljudskega odpora na področju občine.

Koncept splošnega ljudskega odpora je v naši občini več ali manj organiziran na vseh področjih, toda potrebno je še izvesti določene uskladitve, izpopolnitve in s konkretnimi nalogami rešiti še vsa tista vprašanja, ki še niso usklajena in sistemsko rešena, iz področja gospodarstva, družbenih dejavnosti, OZD, samoupravnih interesnih skupnosti in KS. Glede na posamezne dejavnosti bodo naloge iz področja krepitve obrambne sposobnosti občine potekale po naslednjih dejavnostih:

1. V vojaških pripravah za delovanje občinske uprave v vojnih pogojih bo potrebno ažurirati in uskladiti vojne načrte, pripraviti občinske predpise, zagotoviti materialno bazo za oskrbovanje oboroženih sil in prebivalstva.

2. Na področju zvez zagotovitvi materialna sredstva za vzpostavitev vseh zvez v vojni in s praktičnimi vajami strokovno usposobiti kadre za delo v vojnih pogojih.

3. Organizacijo civilne zaščite je treba izpopolniti po novi vojni organizaciji z vključevanjem čim več občanov v organizirane enote civilne zaščite in enote samozaščite v vseh večjih KS oz. krajih, OZD in vaseh. S strokovnimi tečaji in praktičnimi vajami pa bo potrebno doseči čim večjo strokovno usposobljenost za uspešno vodenje in organiziranje reševalnih akcij za primer nesreč in v vojni. Za organizirano izgradnjo zaklonišč pa pripravljajo občinski odlok o gradnji zaklonišč na območju občine.

4. Službo opazovanja, obveščanja in alarmiranja je treba dopolniti z nekaterimi materialnimi sredstvi za hitro obveščanje prebivalstva o vseh nevarnostih, strokovne kadre pa usposobiti z rednimi praktičnimi vajami za uspešno delo s tehničnimi sredstvi.

5. Nadaljevati moramo z izpopolnjevanjem enot z vojaškimi obvezniki in starešinami manevrske in prostorske strukture za področje teritorialne obrambe. Skupno z občinsko konferenco ZSMS občine Litija bo vključenih v teritorialno obrambo okoli 100 mladincev in mladink. Velik poudarek bo dan vzgoji poveljstev, štabov enot in specialistov kot predvideva petletni načrt vzgoje. Velik poudarek je treba posvetiti moralno-politični vzgoji in vključevanju obveznikov v ZKS. Načrtno usmerjati mladince v šole RVŠ.

V prvi polovici leta 1976 se mora urediti in konkretizirati partizanska baza.

6. Z obrambno vzgojo prebivalstva bomo nadaljevali po že sedaj uveljavljeni metodi, s tem da se organizira predavanja za vse nerazporejeno prebivalstvo po terenu

in se ga seznanja s področjem samozaščite in družbene zaščite. Z izvenšolsko mladino je treba izvesti poseben program obrambne vzgoje, za moško mladino z organiziranjem taborjenja, za žensko mladino pa z zborovanji po terenu.

7. V KS bo treba pospešiti delo pri organizaciji odbojrov SLO, izdelati vojne programe in strokovno usposobiti kadre za uspešno vodenje splošnega ljudskega odpora.

Nekateri elementi ekonomske politike za leto 1976 so utemeljeni v naslednjih samoupravnih sporazumih in družbenih dogovorih:

— družbeni dogovor o združevanju sredstev za financiranje obrambnih priprav, ki so skupnega pomena,

— samoupravni sporazum o združevanju dela sredstev razširjene reprodukcije za gospodarski razvoj OZD in TOZD,

— družbeni dogovor o financiranju neposrednih nalog KS v občini,

— samoupravni sporazum o štipendiranju,

— družbeni dogovor za financiranje programa investicij v šolske in vzgojno varstvene objekte v občini.

Vsi dejavniki družbenega razvoja so se dolžni odgovorno zavzeti za izvajanje dogovorjene razvojne politike in morajo zato oblikovati svoje delo tako, da bodo zagotovili uresničevanje temeljnih ciljev in nalog, ki jih določijo te smeri gospodarskega in družbenega razvoja. Zato se pred vsakega nosilca gospodarske in družbene aktivnosti postavlja obveza, da vgradi v svoje načrte osnovne zamisli ekonomske politike za leto 1976.

Z aktivnim sodelovanjem družbenopolitičnih organizacij in vseh samoupravljalcev bo mogoče predvidene naloge uresničiti in s tem prispevati svoj delež k naporom za gospodarsko stabilizacijo.

Odlok o pogrebnem obredu

Skupščina občine Litija je na seji družbenopolitičnega zbora in na seji zbora krajevnih skupnosti v decembru 1975 sprejela odlok o pogrebnem obredu.

Z odlokom je poudarjeno, da je pogrebni obred za umrli občanom zadeva ožjih svojcev, kakor tudi krajevne skupnosti, OZD in družbenopolitičnih organizacij, društven in drugih organizacij, ki se v imenu družbe poslovijo od pokojnika. Krajevna skupnost imenuje odbor, ki skrbi za organizacijo pogrebnega obreda, določi osebe, ki ga vodijo in vsaj enega govornika izmed predstavnikov krajevne skupnosti, OZD ali družbenopolitičnih organizacij, drugih organizacij in društev, da se v imenu družbe poslovijo od pokojnika. Pogrebni obred se začne z dvigom pokojnikove

krste z mrliškega odra. Pred začetkom pogrebnega sprejema se praviloma zaigra, zapoje ali predvaja žalostinka. Po tej sledi nagovor predstavnika družbe, za njim se razvrstijo govori predstavnikov organizacij, drugi poslovljni govori in verski obred, če je navzoč predstavnik verske skupnosti. Nato lahko ponovno zaigrajo, zapojejo ali predvaja žalostinko.

Pogrebni spreved je lahko od pokojnikovega doma, od mrliške vežice ali od določenega mesta pred vhodom na pokopališče in gre po pokojnikovi poti do groba.

Po izrecni želji najožjih svojcev pokojnika in z vednostjo vodje obreda lahko nesejo krsto s pokojnikom v cerkev, kjer opravijo krajši verski obred, ki traja praviloma do 30 minut.

Na čelu sprejema gre zastavonoša s slovensko zastavo z žalnim trakom in vodja pogrebnega obreda. Za nosilcem slovenske zastave se razvrstijo nosilci drugih zastav in praporov, godba, pevci, nosilci odlikovanj in drugih priznanj pokojnika, venci, pogrebni voziček s krsto, najožji svojci, sorodniki in končno drugi udeleženci pogreba. Če je pri pogrebu navzoč predstavnik verske skupnosti, gre v sprevedu za nosilci vencev pred krsto pokojnika. Verska obeležja in simbole nosijo neposredno pred predstavnikom verske skupnosti.

Ko pride spreved do groba, ga obstopijo svojci pokojnika, nosilci zastav, praporov in odlikovanj ter nosilci vencev. Za njimi se razporedijo še drugi udeleženci pogreba. Ko položijo krsto s pokojnikom v grob,

sledijo poslovljni govori, žalne pesmi ali žalna glasba.

Obred se zaključuje s pozdravom zastav, odlaganjem cvetja in vencev.

V primeru, da v pogrebnem obredu sodelujejo predstavniki verske skupnosti, je vrstni red tak: ko pride spreved do groba, ga obstopijo svojci pokojnika, nosilci zastav, praporov in odlikovanj ter nosilci vencev, za njimi pa ostali udeleženci pogreba. Predstavnik verske skupnosti opravi obred, nato sledijo govori, žalne pesmi in žalna glasba. Pogrebni obred se konča s poklonitvijo zastav ter odlaganjem vencev in cvetja.

Najkasneje pol ure po končanem pogrebu grob zasujejo in primerno uredijo.

Krajevna skupnost lahko za opravljanje nalog po tem

odloku zbira namenska sredstva.

Kršitve določil odloka pomenijo prekršek, ki se kaznuje z denarno kaznijo, in sicer:

— pravno osebo od 500.— do 1.000 din,

— odgovorno osebo pravne osebe in drugih samoupravnih organov od 100.— do 500.— din,

— posameznika od 100.— do 500.— din.

Sprejem tega odloka je narekovala vrsta nerešenih vprašanj, ki so se pojavili ob pogrebnih obredih. Z pri sestavi delovnega osnutka odloka in v razpravi v krajevnih skupnostih in družbenopolitičnih organizacijah je bila ugotovljena velika zainteresiranost za tak odlok.

Štipendiranje v občini Litija

Štipendiranje, kot eden izmed načinov kadrovske politike, je v letu 1975 v litijski občini dobilo večji obseg in pomen, kot smo pričakovali. Tako imamo danes v litijski občini 293 štipendistov. Od tega jih prejema 198 kadrovske štipendije, ostalih 95 pa štipendijo iz združenih sredstev. Razliko po 11. členu samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in študentov pa prejema 120 štipendistov.

Od navedenih 198 štipendistov, ki jih štipendirajo podpisnice samoupravnega sporazuma o štipendiranju, jih obiskuje:

— poklicne šole	104
— srednje šole	65
— višje in visoke šole	29

Na poklicnih šolah je največ štipendistov, ki obiskuje-

jo poklicno krmarsko šolo (25) in šolo za prodajalce (38).

Na srednjih šolah prejema štipendijo: 23 štipendistov — na pedagoški gimnaziji in 12 štipendistov na srednji ekonomski šoli.

Na višjih in visokih šolah prejema štipendijo 29 študen-

tov, od tega največ na pedagoški akademiji 14 in ekonomski fakulteti 5.

Štipendijo iz združenih sredstev prejema 80 dijakov srednjih šol in 15 študentov višjih in visokih šol. Največ štipendij prejema dijak gimnazije (21) in ekonomske šole (10). Na višjih in visokih šolah prejema iz združenih sredstev 15 študentov, največ za študij na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo (5) in medicinski fakulteti (3).

Socialni del štipendije (razliko) prejema 120 štipendistov, od tega na

— poklicnih šolah	37
— srednjih šolah	62
— višjih in visokih šolah	21

Od učencev v gospodarstvu prejema največ razlik dijaki na poklicnih kovinarskih šolah (16).

Na srednjih šolah prejema največ razlik dijaki na ekonomski šoli (13), nato dijaki na pedagoški gimnaziji (11). Na višjih in visokih šolah prejema največ razlik

študentje na pedagoški akademiji (6), nato na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo (3).

Glede na tolikšno število štipendistov v naši občini lahko ugotovimo, da štipendijska politika dobiva pomemben položaj v zagotavljanju kadrov, potrebnih za nadaljnji razvoj, vendar bo potrebno v bodoče še načrtne in pravilne usmerjati mladino na šole, ustrezne njim in celotnim potrebam naše občine.

Poročilo komisije za boj proti karantenskim boleznim v občini Litija

Poleg pospešenega razvoja naše družbe se vzporedno pojavljajo tudi sodobni epidemiološki problemi. Tako je hitrejša in učinkovitejša razširitev nalezljivih bolezni. VHO stalno opozarja na te probleme in sprejema potrebne ukrepe proti širjenju nalezljivih bolezni, posebno še karantenskih.

Za uspešnejše reševanje epidemioloških problemov in

spremljanje nalezljivih bolezni je občinska skupščina imenovala komisijo za boj proti karantenskim boleznim. Komisija zelo uspešno deluje, saj je sestavila tudi program dolgoročnih in kratkoročnih ukrepov proti vnosu in širjenju karantenskih bolezni v občini Litija. Delo komisije ni kampanjska sestava programov, temveč

kontinuirano spremljanje higiensko epidemiološkega stanja litijskega območja in gibanja nalezljivih bolezni.

Na podlagi realizacije programov in dosedanjega sistematičnega dela komisije lahko sklepamo, da je komisija važen dejavnik zdravstvenega varstva občanov ter je njeno delo zelo potrebno.

Finančna sredstva, ki so bila iz proračuna dodeljena za

nemoteno delo komisije v letu 1975, zaradi trenutne situacije niso bila v celoti porabljena, vendar pa morajo biti stalno na razpolago.

Komisija meni, da je kratkoročni program v grobem realiziran. Konkretnjša ne realizirana problematika pa bi se vključila poleg aktualne v program za leto 1976. Ugotavlja tudi, da se je reše-

vanje dolgoročnega programa že pričelo ter bo kompleksno delo komisije na področju higiensko-epidemiološke problematike efektivno.

Tako je postalo delo komisije in neposredno njen program vsesplošnega pomena v naši družbi, saj je sestavni del celotnega družbenega programa, katerega cilj je življenjski napredek naših vasi in mesta samega.

Program kratkoročnih ukrepov proti vnosu in širjenju karantenskih bolezni v občino Litija

I. Preskrba z vodo

Ukrepi za zagotovitev zdravstveno neoporečne pitne vode:

1. Higiensko epidemiološka služba Zdravstvenega doma Domžale — enota Litija mora izpopolnjevati registre vseh javnih objektov za preskrbo z vodo (javni objekt te vrste je objekt, iz katerega se oskrbuje s pitno vodo več kot eno gospodinjstvo, in objekt, iz katerega se uporablja voda za proizvodnjo živil in pijač, kakor tudi objekt, ki služi za preskrbo s pitno vodo delovnim organizacijam in za javne potrebe, ne glede na število porabnikov).

2. Pitna voda v javnih objektih za preskrbo z vodo se mora po potrebi klorirati, količina rezidualnega klora mora biti na skrajnih izpustih v mejah od 0,01 do 0,05 cl/l.

3. Vsi lastniki oziroma upravljalci javnih objektov za preskrbo z vodo morajo vse tiste javne objekte te vrste, ki ne zagotavljajo neoporečne pitne vode, označiti z napisom »NEPITNA VODA«.

4. Poostren nadzor nad preskrbo z vodo bo v primeru, če je oskrba s pitno vodo

na nekem področju ali objektu nezadostna, oporečna in kadar se izločajo določena področja ali objekti za preskrbo z vodo.

5. Ob izrednih prilikah se morajo klorirati tudi vsi individualni objekti za preskrbo z vodo, ki nimajo javnega značaja.

6. Lastniki in upravljalci ravnati tudi po odloku o zatkih objektov se morajo ščitene pasovih objektov za preskrbo z vodo v občini Litija.

II. Odpadne snovi

a) Trdne in trde odpadne snovi:

1. Zbiranje in odvažanje smeti se mora opravljati stalno, tako da se prepreči onesnaževanje neposredne okolice zbiralnih mest, prenapolnjenost zbirnih posod in kontejnerjev.

2. Lastniki zbirnih posod in kontejnerjev jih morajo po izpraznitvi očistiti, oprati in občasno tudi razkužiti ter skrbeti za pravilno odlaganje smeti v posode, zapirati posode in čistiti neposredno okolico zbirnih mest.

3. Za končno odlaganje trdnih in trdih odpadnih sno-

vi se mora uporabljati samo za to določena odlagališča — smetišča. Odlagališča morajo biti locirana tako, da ne onesnažujejo okolja, zraka, niti površinskih in talnih voda.

4. Odlagališča se mora primerno zaščititi in uporabljati najprimernejši način za končno uničenje trdnih in trdih odpadnih snovi (kontrolirano nasipavanje, kompostiranje, sežiganje in podobno) tako, da se prepreči raznašanje smeti, razmnoževanje mrčesa in glodalcev.

5. Urediti primerno odlagališče za trdne odpadke za mesto Litija in Smartno z Ustjem. Krajevne skupnosti naj bi po vaseh organizirale odvažanje in deponijo trdnih odpadkov.

b) Tekoče odpadne snovi — odplake:

6. Nastaviti se mora register vseh izlivov kanalizacije v reko Savo in druge površinske vode.

7. Prepovedati se mora kopanje v reki Savi in drugih površinskih vodah v neposredni bližini večjih kanalizacijskih izpustov, če voda ne ustreza bakteriološkim in ke-

mičnim predpisi in normativom.

8. Kontrolirati izvajanje prepovedi o zalivanju vrtov in njih z vsebino iz greznic

9. Zbirne kanale in vse neposredne kanalizacijske izpuste pred končnim iztokom se mora ob izrednih prilikah klorirati.

10. Fekalne odpadne vode iz objektov, kjer ni urejena kanalizacija, je potrebno speljati v troprekatne greznice jame. Pri pretočnih greznicah se mora odpadna voda speljati v ponikalnico, nikakor pa ne v površinsko vodo oz. na površino obstoječega terena.

III. Javni objekti

a) Sanitarni prostori:

1. Sanitarne prostore na železniških postajah in vseh drugih javnih objektih se mora stalno vzdrževati v neoporečnem higienskem stanju. Na razpolago mora biti stalno dovolj mila, razkužila in papirnati brisači ter higienskih posod za odpadke...

2. Enako se morajo vzdrževati sanitarni prostori v vseh delovnih organizacijah, predvsem pa v gostinskih in turističnih objektih, zdravstvenih

ustanovah, šolah, v vzgojno varstvenih ustanovah, delavskih naseljih in v zasebnih gostiščih.

3. Komunalno opremljenost javnih objektov ter opremljenost sanitarnih prostorov je treba prilagajati pozitivni zakonodaji.

b) Tržnice:

4. Upravljalci javnih tržnic morajo zagotoviti optimalne higienske pogoje za vsa živila, ki se morajo prodajati na posebej za to urejenih tržnih mestih in ločeno od drugih prodajnih predmetov.

5. Ob izrednih prilikah se mora zagotoviti redna dezinfekcija sadja in zelenjave.

6. Urediti in primerno opremiti je treba tržnico v mestu Litija.

c) Ostali ukrepi:

8. Organizacije združenega dela za proizvodnjo in promet z živila morajo živila varovati pred insekti in glodalci, po potrebi opravljati tudi dodatno deratizacijo in dezinsekcijo.

9. O vseh aktualnih problemih bo komisija posebej razpravljala in po potrebi dajala strokovna navodila.

Beleške:

Obračun dela in spodbuda za naprej

AMD Litija je imelo 22. novembra 1975 svojo redno skupščino. Poleg večjega števila članov društva so se skupščine udeležili tudi predstavniki SO Litija, med drugim predsednik Izvršnega sveta tov. Hrovat, načelnik notranje uprave tov. Mali in predstavnik AMZS sekretar tov. Pezdirc in tov. Radosavljevič.

samo veliko število članov zagotavlja nove pobude za urejanje odprtih vprašanj na širšem, predvsem pa na našem območju in je obenem porok, da se bodo zadane naloge tudi uresničile.

V skladu z novim zakonom o društvih so bila sprejeta tudi nova društvena pravila, ki pomenijo vsebinsko usklajenost z duhom nove ustave.

Avto moto društvo ima v Litiji lep dom.

Foto: Zofka

Podpredsednik, tov. Andlovec, je podal zelo izčrpno poročilo o delovanju društva in njegovega izvršnega odbora med obema skupščinama. V njem so bili podani vsi pozitivni in negativni elementi, ki so vplivali na delo društva v preteklem obdobju.

V društvu je bilo v preteklem letu včlanjenih 278 voznikov. Glede na število voznikov v naši občini je omenjeno število izredno nizko. Vozniki motornih vozil morajo spoznati prednosti in ugodnosti, če postanejo člani AMZ. Glede na nove oblike dela pa

Poleg že obstoječih sekcij na Dolah in v Gabrovki je ustanovljena sekcija še v Litiji.

V prihodnjem obdobju bo potrebno posvetiti veliko več pozornosti prometni vzgoji in akcijam za zmanjševanje števila prometnih nesreč, čeprav je bilo ravno tu doseženih več vidnih uspehov, kljub temu, da je promet na naših prometnih žilah vsak dan gostejši.

V avtošoli našega društva je bilo organiziranih več tečajev za voznike motornih vozil, po eden pa v Gabrovki in Dolah. Namen je bil, da se

jih organizira še več, vendar je bilo zanimanje skromno. Kandidati so se verjetno šolali mimo društva ali pa sploh ne. Rezultat takšnega pomanjkljivega znanja je velik osip na voznških izpitih, kar še ni tako hudo, hujše je to, da strokovno slabo pripravljene voznike potrebujejo veliko časa, da pridobijo izkušnje dobrega voznika. Te izkušnje pa so veliko dražje, kot obiskovanje strokovno pripravljenega tečaja. Naloga novega izvršnega odbora mora biti, da bo v okviru materialnih možnosti pouk kandidatov za voznike motornih vozil posodobili z novimi audiovizuelnimi sredstvi.

Na občnem zboru je bilo še posebno poudarjeno delo z našimi najmlajšimi. Organizirano je bilo športno prometno tekmovanje kolesarjev med šolami. Na tem področju bo treba v prihodnje narediti še veliko več, ker je vzgoja v prometu sestavni del našega učno vzgojnega procesa.

V preteklem obdobju društvo ni zanemarjalo športno

rekreacijske aktivnosti. Tekmovalci so z ozirom na skromna finančna sredstva dosegali zavidljive uspehe na 28 rally tekmovanjih.

Sredstva, ki jih je namenilo društvo v tekmovalne namene so bila skromna, nov način financiranja iz TTKS zagotavlja boljše možnosti in s tem doseganje še lepših uspehov v naslednjem obdobju. V skladu z možnostmi, ki bodo na razpolago, je treba razširiti krog tekmovalcev in dati možnost vsakemu občanu, da preizkusi in krepji svoje voznško znanje na domačih občinskih tekmovanjih v spretnostnih vožnjah, tekmo-

vanjih med kolektivi, v šolah dobre in pravilne vožnje ter podobnem. Poleg tega mora v letošnjem letu društvo organizirati republiško tekmovanje v rally vožnji in še meddruštveno LKL tekmovanje. Vsa ta tekmovanja nalagajo društvu veliko odgovornosti in potrebno bo vključiti širšo skupnost, da bo pomagala opraviti dane naloge.

Delovanje društva je bilo v preteklem obdobju dobro. Čaka pa ga še veliko nalog, ki jih bo uresničilo le ob tesnem sodelovanju vseh članov društva in družbeno-političnih organizacij.

N. S.

AMD Litija bo organiziralo tri tečaje za voznike motornih vozil, traktoriste in motokultivatorje v mesecu januarju, februarju in marcu. Prijave sprejemamo v pisarni društva.

Litijski karneval — last vseh občanov

Na letošnjo pustno nedeljo bomo Litijo spremenili v Gruntovec.

Upravni odbor Turističnega društva Litija je že sredi intenzivnih priprav za letošnjo pustni karneval, ki bo v nedeljo, 29. februarja. Že po ustaljeni tradiciji bo organizirana pestra in vsebinsko domiselna karnevalska povorka, v kateri bodo posamezne skupine karikirano in z obveznim humorjem prikazale domače in svetovne dogodke, ki so nam grenili (ali pa tudi ne) lansko leto. Ker pa pri našem vsakdanjem delu in življenju ne manjka tudi slabosti, bomo le-te skušali zaokrožiti v zaključni točki karnevala z naslovom GRUNTOVČANI — 11. EPIZODA. Glavni akterji Dudek, Cinober, Presvetli in Regica nam bodo odigrali 11. epizodo (na TV jih je bilo le 10), kar zna biti izredno zanimivo in poučno, posebno za tiste, ki jim še ni jasno, kakšne družbene odnose gradimo. S tem v zvezi vam odkrivamo tudi veliko skrivnost. Pogovarjamo se namreč s »ta pravim« Dudekom o tem, da bi s svojo navzočnostjo počastil naš karneval in s »svojo« grupo odigral zaključno točko. Če bodo pogovori uspešni, bo to karnevalska poslastica za mlado in staro.

Tako zamišljena letošnja karnevalska prireditev bo bržkone zahtevala masovno udeležbo občanov v pripravah in sami prireditvi. Zato upravni odbor TD Litija računa na vsestransko podporo sindikalnih organizacij, krajevnih skupnosti, gostinstva in posameznih občanov. Ta podpora naj se sprevrže v aktivno sodelovanje vseh, saj bomo le tako pokazali

številnim obiskovalcem, da je karneval last vseh občanov.

Karnevalska prireditev ni sama sebi namen. Prireditve posega v turistično področje z dolgoročnim gospodarskim učinkom, omogoča spoznavanje naših krajev in kulturnih in turističnih zanimivosti. To je ena od oblik rekreacije duha, ki nam ga te-

gobe vsakdanjega življenja tako neusmiljeno uničujejo. Zato je prav, da se več tisočglava množica na pustno nedeljo sprostí do te mere, da bo vsako srce žarelo od veselja, osebnost pa prekrivala maska zelene podobe.

Na svidenje na pustno nedeljo. Pa v maski.

I. B.

Ena izmed uspešnih skupin na preteklem karnevalu

Zdravstveni dom Domžale TOZD Zdravstveno varstvo Litija c. Zasavskega bataljona, razpisuje

javno licitacijo

za prodajo sanitetnega vozila IMV 1600.

Izključna cena je 7.600,00 din

Licitacija bo v torek, 27. 1. 1976 ob 9. uri v prostorih TOZD Litija.

Interesenti morajo pred licitacijo položiti 10 % od izključne cene na blagajni TOZD-a.

O uspehih AMD Litija v preteklosti pričajo številna priznanja. Foto: Zofka

AMD Litija vabi voznike motornih vozil, da postanejo njegovi člani. Včlanite se lahko vsako sredo od 15. do 17. ure v pisarni društva in na bencinski črpalki v Litiji.

Čedalje bolj množično

Tako kot že več let nazaj, so tudi v letu 1975 potekala organizirana športna tekmovanja med ekipami delovnih kolektivov z območja naše občine. V letu 1975 so dobila ta tekmovanja še posebno slavnostni pomen, saj so potekala v okviru praznovanja 30. obletnice osvoboditve naše domovine, nekatera pa tudi v okviru praznovanja občinskega praznika.

Delavske športne igre 1975 je pod pokroviteljstvom Občinskega sindikalnega sveta vodila komisija za DŠI pri OZTK Litija.

Tekmovanja so bila organizirana v 11. športnih panogah, v katerih so nastopale moške ekipe, v dveh pa tudi ženske ekipe, in sicer: mali nogomet, košarka, roket, kegljanje (moški, ženske) namizni tenis, streljanje z malokalibrsko puško (moški, ženske), šah, hitropotzni šah, in balinanje.

V vseh panogah skupaj je nastopilo 450 tekmovalcev, kar je lep in vzpodbuden uspeh za organizatorje teh tekmovanj, poleg tega pa so bile v sam sistem tekmovanja vnešene nekatere zanimi-

ve novosti, ki so samo tekmovanje naredile zanimivejše in pa tudi bolj pestro.

V samem tekmovanju so sodelovale moške ekipe naslednjih delovnih organizacij:

Predilnica Litija, »Beton« TOZD Litija, prosveta, GOP »Komunala« Litija, Lesna industrija Litija, Mizarstvo Litija, IUUV TOZD Smartno, Industrija apan Kresnice, Družbene službe, Gostinsko podjetje, trgovina, obrtniki in Kovina. V medsebojnih srečanjih pa so dosegle naslednje rezultate:

STRELSKO TEKMOVANJE — z malokalibrsko puško

Ekipe:

1. IUUV — TOZD »Usnjarna« Smartno I.	360 krogov
2. PREDILNICA Litija	279 krogov
3. DRUŽBENE SLUŽBE II.	265 krogov
4. DRUŽBENE SLUŽBE I.	234 krogov
5. IUUV — TOZD »USNJARNA« Smartno	232 krogov
6. TOZD BETON Litija	179 krogov
7. LESNA INDUSTRIJA Litija	174 krogov
8. KOVINA Smartno	147 krogov

Najbolj uspešen posameznik je bil tov. Pintar Branko — IUUV — TOZD »USNJARNA« Smartno, s 84 doseženimi krogi.

ROKOMET

Ekipe:

1. IUUV — TOZD »USNJARNA« Smartno	3	3	0	0	59	36
2. DRUŽBENE SLUŽBE	3	2	0	1	44	41
3. TRGOVINA	3	0	1	2	36	49
4. LESNA INDUSTRIJA	3	0	1	2	27	40

Najuspešnejši strelec je bil tov. Jerman Franc, Družbene službe, z 19 doseženimi goli.

SAH

Ekipe:	točke	
1. PREDILNICA Litija	11,5	
2. TRGOVINA	9	
3. BETON TOZD Litija	7	
4. GOP KOMUNALA Litija	2	

HITROPOTEZNI SAH

Ekipe:				
1. BETON TOZD Litija	7	7	0	14
2. PREDILNICA Litija	7	6	1	12
3. IUUV TOZD »USNJARNA« Smartno	7	5	2	10
4. KOVINA Smartno	7	4	3	8
	7	2	5	4
	7	2	5	4
	7	2	5	4
	7	0	7	0

NAMIZNI TENIS

Ekipe:

1. PREDILNICA Litija I.	7	7	0	14
2. DRUŽBENE SLUŽBE	7	6	1	12
3. TRGOVINA	7	5	2	10
4. GOP KOMUNALA	7	4	3	8
5. PROSVETA	7	2	5	4
6. PREDILNICA Litija II.	7	2	5	4
7. IUUV — TOZD »USNJARNA« Smartno	7	2	5	4
8. LESNA INDUSTRIJA	7	0	7	0

KOSARKA

Ekipe:

1. OBRTNIKI	7	7	0	334:190
2. PREDILNICA I.	7	5	2	324:224
3. ŽELEZNICA	7	5	2	268:201
4. PREDILNICA	7	4	3	256:236
5. LESNA INDUSTRIJA	7	3	4	171:261
6. DRUŽBENE SLUŽBE	7	2	5	257:316
7. IUUV — TOZD »USNJARNA«	7	2	5	222:297
8. BETON TOZD Litija	7	0	7	177:287

Najuspešnejši strelec tega tekmovanja je bil tov. Urbič Slavko, Družbene službe s 152 doseženimi koši.

MALI NOGOMET

Ekipe:

1. TRGOVINA	8	0	0	26:8	16
2. BETON »TOZD Litija« I.	7	0	1	21:18	14
3. PREDILNICA II.	4	0	4	15:12	8
4. GOP KOMUNALA	4	0	4	12:11	8
5. LESNA INDUSTRIJA	3	0	5	21:20	6
6. BETON »TOZD Litija« II.	2	0	4	11:20	4

7. PREDILNICA I.	1	0	3	12:15	2
8. IUUV — TOZD USNJARNA	1	0	5	4:14	2
9. KOVINA	1	0	6	7:21	2

Najuspešnejši strelec tega tekmovanja je bil tov. Mlakar, Trgovina, z 10 doseženimi goli.

BALINANJE

Ekipe:

1. LESNA INDUSTRIJA	63:7
2. PREDILNICA	42:40
3. IUUV — TOZD »USNJARNA«	42:60
4. TRGOVINA	37:63

KEGLJANJE

Ekipe:

1. PREDILNICA I.	1593 kegljev
2. BETON II.	1590 kegljev
3. PROSVETA	1547 kegljev
4. PREDILNICA III.	1531 kegljev
5. GOP KOMUNALA I.	1525 kegljev
6. LESNA INDUSTRIJA II.	1487 kegljev
7. PREDILNICA II.	1485 kegljev
8. MIZARSTVO	1448 kegljev
9. IUUV — TOZD USNJARNA	1437 kegljev
10. INDUSTRIJA APNA KRESNICE	1375 kegljev
11. DRUŽBENE SLUŽBE	1358 kegljev
12. GOP KOMUNALA	1315 kegljev
13. GOSTINSKO PODJETJE	1313 kegljev
14. DRUŽBENE SLUŽBE II.	1306 kegljev
15. LESNA INDUSTRIJA I.	1241 kegljev
16. KOVINA SMARTNO	1231 kegljev
17. BETON TOZD Litija	1201 kegljev

Najuspešnejši posameznik je bil tov. Praunsseis Vid, GOP Komunala I. s 462 podrtimi keglji.

TEKMOVANJE ŽENSKIH EKIP

V ženski konkurenci sta nastopili le ekipi Družbenih

V KEGLJANJU so nastopile 3 ženske ekipe, in sicer:

DRUŽBENE SLUŽBE I.	1270 kegljev
PROSVETA	1168 kegljev
DRUŽBENE SLUŽBE II.	981 kegljev

Najuspešnejša posameznica je bila tov. Taufer Irena s 325 podrtimi keglji.

V bodoče bo stalna sestavina »Glasila občanov« tudi šahovska rubrika, katere namen je v poljudni obliki približati čim večjemu številu bralcev osnovne zanimivosti šahovske igre. V komentarjih bomo osvetlili osnovne pojme iz pravil in teorije igre, kakor tudi seznanili bralce z drugimi zvrstmi šaha, kot je problemski šah, študije, dopisni šah, simultanke itd. Poročali pa bomo tudi o vseh šahovskih dogodkih na področju litijske občine. Iz bogate zakladnice šahovskih anekdot bomo izbrali najzanimivejše ter jih posredovali našim bralcem.

Ker nam čas in prostor ne dopuščata, da bi v uvodu na dolgo in široko razlagali zgodovino o nastanku oz. poreklu šaha, naj začnemo z mislimi, ki so jih izrekli o šahu veliki ljudje, bodisi tisti, ki jim je šah zabava, ali pa tisti, ki živijo za igro na 64 poljih. Pa prisluhnimo njihovim mislim:

Goethe: Ljudsko življenje je partija šaha.

Byron: Življenje je prekratko za šah.

Petrosjan: Šah je lahko samo to, kar je — šah.

Gligorič: Šah je borba s samim seboj.

Matanovič: Šah je zvesta slika življenja, življenje šahi-

služb in Prosvete, pa še te le v streljanju z malokalibrsko puško in kegljanju.

V streljanju z malokalibrsko puško je nastopila le ekipa Družbenih služb, ki je dosegla 128 krogov. Najuspešnejša posameznica pa je bila tov. Mohar Anica s 333 doseženimi krogi.

smer pa ločimo linije, tako govorimo o a-liniji, b-liniji, c-liniji itd.

Zdaj nam je potrebno še poznati označbe za posamezne figure in bomo lahko prešli k stvari. Figure imajo torej naslednje oznake: K = kralj, D = dama, T = trdnjava, L = lovec, S = skakač.

Poleg navedenih moramo vedeti še tele oznake:

»x« ali »x« = znak za jemanje »+« = šah

0 — 0 = mala rokada

0 — 0 — 0 = velika rokada

Ostale oznake bomo sproti razlagali v komentarjih partij.

8	a8	b8	c8	d8	e8	f8	g8	h8
7	a7	b7	c7	d7	e7	f7	g7	h7
6	a6	b6	c6	d6	e6	f6	g6	h6
5	a5	b5	c5	d5	e5	f5	g5	h5
4	a4	b4	c4	d4	e4	f4	g4	h4
3	a3	b3	c3	d3	e3	f3	g3	h3
2	a2	b2	c2	d2	e2	f2	g2	h2
1	a1	b1	c1	d1	e1	f1	g1	h1
	a	b	c	d	e	f	g	h

Ko smo se seznanili z oznakami, postavimo na šahovni figure, kot je prikazano na diagramu št. 2. Pri tem pa moramo paziti, na dvoje: polje v desnem kotu mora biti vedno bele barve; bele figure morajo biti postavljene v prvi in drugi vrsti, črne figure pa v sedmi in osmi vrsti.

8	K	L	L	L	L	L	L	K
7	P	P	P	P	P	P	P	P
6								
5								
4								
3								
2	P	P	P	P	P	P	P	P
1	K	L	L	L	L	L	L	K
	a	b	c	d	e	f	g	h

Zdaj, ko smo se seznanili z osnovnimi pojmi, lahko preidemo k prvi partiji.

Diagram št. 2

Beli: N. N.

Crni: Hamlich

1. f2 — f4,

Kmeta na f-liniji pred lovcom na kraljevskem krilu premakne beli dva polja naprej.

1., e7 — e6

Crni odpre kmeta pred svojim kraljem za eno polje.

2. g2 — g4??,

beli premakne kmeta za dve polji pred skakačem na kraljevem krilu; ta poteza je označena z črno vprašajmo, kar je označba za grobo napako.

2., Dd8 — h4 mat.

Crni torej ne izgublja časa. To je najkrajši možni mat. Pravijo mu tudi »norčev mat« in je tudi vreden svojega imena.

Do tega mata je baje prišlo na Dunaju okoli l. 1890 v prosti partiji, ko se je dunajski mojster Eduard Hamlich srečal v kavarniški partiji z igralcem, katerega ime ni ostalo zabeleženo v literaturi.

IVO BAUS